

PIRACTWO KOMPUTEROWE

Czym jest piractwo komputerowe?

Piractwo komputerowe to bezprawne kopiowanie (zwielokrotnienie) lub dystrybucja (rozpowszechnianie) programów komputerowych podlegającej ochronie prawno-autorskiej. Do piractwa komputerowego może dochodzić poprzez kopiowanie, pobieranie, współdzielenie (ang. sharing), sprzedaż lub instalowanie w komputerze prywatnym lub firmowym większej liczby kopii programu niż zezwala na to licencja. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy z faktu lub nie myśli o tym, że nabycie oprogramowania to w rzeczywistości nabycie licencji na korzystanie z programu, a nie jego zakup. Licencja określa ile kopii programu można zainstalować w komputerach zatem niezwykle istotne jest zapoznanie się z jej treścią. Jeżeli użytkownik wykona więcej kopii programu niż zezwala na to licencja, można mu zarzucić piractwo komputerowe.

Innymi słowy, kopiowanie lub pobieranie kopii oprogramowania bez licencji jest łamaniem prawa niezależnie od tego ilu kopii czy ilu osób to dotyczy. Nie ma znaczenia czy jest to sporadyczne kopiowanie programu dla przyjaciół, użyczenie dysków instalacyjnych, rozpowszechnianie czy pobieranie pirackich aplikacji z Internetu czy też zakup jednej kopii oprogramowania i jej instalacja na wielu komputerach (również prywatnych) - zawsze jest to naruszenie prawa autorskiego, nazywane piractwem komputerowym. Nieistotne jest czy robisz to z myślą o zarobku, czy też nie. Osoby fizyczne lub firmy dopuszczające się kopiowania oprogramowania komputerowego bez zezwolenia (licencji) mogą być pociągnięte do odpowiedzialności cywilnej lub karnej. Według polskiego prawa, na drodze cywilnej pokrzywdzony producent oprogramowania może domagać się zapłaty potrójnej wysokości należnego wynagrodzenia (licencji), zaś w zakresie odpowiedzialności karnej za piractwo komputerowe grozi kara nawet 5 lat pozbawienia wolności. Ponadto instalując pirackie oprogramowanie w swoim komputerze narażasz się na działania programów szpiegujących i złośliwych kodów, co w rezultacie może doprowadzić do uszkodzenia komputera lub utraty danych, w tym tych najbardziej poufnych.

Rodzaje piractwa

Wyróżnia się pięć głównych rodzajów piractwa komputerowego. Ich zrozumienie umożliwi korzystającym uniknąć problemów związanych z nielegalnym oprogramowaniem.

• Piractwo wśród użytkowników końcowych

Ma miejsce, gdy użytkownik bez upoważnienia uzyskuje oprogramowanie komputerowe. Piractwo wśród użytkowników końcowych może przybierać następujące formy:

- Instalowanie programu z jednej licencjonowanej kopii na kilku komputerach;
- Kopiowanie płyt CD w celu instalacji lub rozpowszechniania programów;
- Korzystanie z możliwości uzyskania uaktualnienia programu bez posiadania legalnej kopii wersji, której posiadanie uprawnia do uaktualnienia;
- Używanie oprogramowania bez uwzględnienia szczególnych ograniczeń dotyczących oprogramowania w wersji edukacyjnej, dla ograniczonego kręgu odbiorców lub nie przeznaczonego do dystrybucji detalicznej.

• Korzystanie z oprogramowania na serwerze bez licencji dostępowej

Ten rodzaj piractwa ma miejsce, gdy zbyt wielu pracowników pracujących w sieci korzysta jednocześnie z głównej kopii programu. Jeśli firma ma sieć lokalną i instaluje na serwerze programy dla wielu użytkowników, powinna dopilnować, aby licencja ją do tego upoważniała. Jeśli z oprogramowania korzysta większa liczba użytkowników niż przewiduje licencja, jest to przypadek "nadużycia".

• Piractwo w Internecie

Ma miejsce podczas pobierania programów z Internetu. Zakupów programów w sieci powinny dotyczyć te same zasady nabywania towarów, co zakupów tradycyjnych. Piractwo w Internecie może przybierać następujące formy:

- Pirackie witryny udostępniające programy do pobrania bezpłatnie lub w zamian za przesłanie innego programu;
- Aukcje internetowe, na których oferowane są programy podrobione lub w inny sposób naruszające prawa autorskie;
- Sieci wymiany plików "peer-to-peer" umożliwiające bezprawne przesyłanie programów chronionych prawami autorskimi.

• Sprzedaż komputera z zainstalowanym nielegalnym oprogramowaniem

Ma miejsce, gdy firma sprzedająca nowe komputery instaluje na twardym dysku nielegalne kopie oprogramowania, aby uatrakcyjnić zakup. Te same zastrzeżenia dotyczą integratorów sprzedających i instalujących nowe programy w komputerach w miejscach pracy.

• Podrabianie oprogramowania

Ten rodzaj piractwa polega na nielegalnym powielaniu i sprzedaży materiałów chronionych prawem autorskim. Nielegalnie powielane produkty imitują oryginalne towary. W przypadku programów detalicznych często spotykane są podrobione egzemplarze płyt CD i dyskietek z programami, wraz z odpowiednim opakowaniem, instrukcjami, umowami licencyjnymi, etykietami, kartami rejestracyjnymi i zabezpieczeniami.

Piractwo w Internecie

Internet ogromnie zwiększa możliwości sprzedaży produktów i usług, a tym samym tworzy nowe możliwości kradzieży oprogramowania. Kradzież i rozprowadzanie oprogramowania zagrażają olbrzymiemu potencjałowi racjonalizacji, miejscom pracy i dochodom obiecwanym przez Internet.

Jeszcze niedawno nielegalne kopiowanie programów wiązało się fizyczną wymianą dyskietek, płyt CD lub innych trwałych nośników. Jednak zwiększeniu przystępności Internetu, obniżeniu kosztów i poprawie szybkości przesyłania danych towarzyszą te same zmiany w odniesieniu do piractwa komputerowego.

Internet pozwala na przemieszczanie produktów z jednego komputera do innego, bez potrzeby stosowania nośników fizycznych przy niskiej wykrywalności. W niektórych przypadkach komputer może być wykorzystywany bez wiedzy właściciela. Uprawianie piractwa, do czego kiedyś potrzebna była znajomość skomplikowanych kodów komputerowych, sprowadza się teraz do jednego kliknięcia myszki. Według najnowszych danych szacunkowych blisko 100 milionów Amerykanów ma dostęp do Internetu, co oznacza większy rynek dla piratów komputerowych.

Branża zaawansowanych technologii napędza rewolucję informacyjną, która jest podstawą współczesnej gospodarki. Przedsiębiorstwa zrzeszone w BSA to wiodący producenci nowatorskiego oprogramowania, sprzętu komputerowego i technologii. Są to najważniejsze firmy dostarczające kluczową infrastrukturę dla Internetu i platform handlu elektronicznego. Sprzyjamy rozwojowi technologii i z zadowoleniem przyjmujemy możliwości oferowane przez nowe technologie, np. sieci "peer-to-peer". Istotą tych technologii jest własność intelektualna. Internet ułatwił nam dzielenie się informacjami, ale nie oznacza to, że powinniśmy zapomnieć o prawie. Postęp nowych technologii zależy od silnej ochrony własności intelektualnej.

